

Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest
Postbus 1145
2341 NM Oegstgeest

JAARVERSLAG 2016

INHOUDSOPGAVE

Blz.

RAPPORT

Verslag van het Bestuur

1 Jaarrekening

- 1.1 Balans per 31 december 2016
- 1.2 Staat van baten en lasten over 2016
- 1.3 Kasstroomoverzicht
- 1.4 Grondslagen van financiële verslaggeving
- 1.5 Toelichting op de balans
- 1.6 Toelichting op de staat van baten en lasten
- 1.7 Ondertekening van de jaarrekening

2 Overige gegevens

- 2.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest

Jaarverslag 2016

Landgoed Oud-Poelgeest is een historische buitenplaats in Oegstgeest, bestaande uit een parkbos (ca 10 ha) met historische betekenis en meerdere rijksmonumenten: het **Kasteel** uit 1668, een **Koetshuis** en **Tuinmanswoning** uit de negentiende eeuw, een neogotische **kapel** aan de Trekvaart, een monumentale **poort met toegangshek**, een **boogbrug** en een **waterput** uit 1550.

Het landgoed is eigendom van de Gemeente Oegstgeest. De Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest heeft het landgoed met opstallen in erfpacht, met de verplichting het geheel in goede staat van onderhoud te brengen en te houden. Vanaf eind jaren 80 worden de monumenten stap voor stap gerestaureerd.

Het Kasteel, het Koetshuis (incl. de in de 70-er jaren daaraan vast gebouwde uitbreiding met 45 hotelkamers) en de niet als monument aangemerkte Oranjerie zijn verhuurd aan de BV Kasteel Oud-Poelgeest, die het gehuurde als congreshotel in gebruik heeft.

De tuinmanswoning is als (voormalige bedrijfs-)woning verhuurd.

Het Landgoed Oud-Poelgeest is vrij toegankelijk voor publiek. Het park biedt, vaak in combinatie met de gebouwen, plaats aan diverse buitenactiviteiten: er vinden culturele manifestaties, rondleidingen en schoolbezoeken plaats.

De Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest dient het algemeen belang en heeft geen winstoogmerk. De Stichting heeft een ANBI status. (www.anbi-s.nl/stichting-erfgoed-oud-poelgeest)

Doel

Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest heeft ten doel:

- het in stand houden van het landgoed c.q. de historische buitenplaats "Oud-Poelgeest" te Oegstgeest en de zich op dit landgoed bevindende rijksmonumenten;
- het landgoed en de daarop aanwezige gebouwen en monumenten te beheren en waar nodig te restaureren;
- het uitvoeren van (restauratie)projecten en onderhoud, waaronder ook het herstel en de instandhouding van het in Engelse landschapstijl aangelegde parkbos met grachten, een vijver en een boogbrug, alsmede de nog aanwezige elementen van de oudere geometrische aanleg waaronder een grand canal, een oprijlaan met rondeel en beuken-, eiken- en lindenlanen;
- het leveren van expertise, inzet en middelen voor het realiseren van bovengenoemde projecten en onderhoud, waaronder het begeleiden van vrijwilligers welke zich inzetten voor het realiseren van bovengenoemde projecten en onderhoud;

- de cultuur-historische waarden en de publieksbeleving van de cultuur-historische waarden van “Oud-Poelgeest” te vergroten, het draagvlak voor het behoud en de ontwikkeling van dit culturele erfgoed te vergroten, en
- voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.
-

De stichting tracht deze doelen te bereiken door het organiseren van culturele manifestaties, het onderhouden van contacten met verwante organisaties en overheden, het verwerven van fondsen, subsidies en giften van overheden en particulieren en al hetgeen in de ruimste zin daarmee verband houdt, waaronder begrepen het verhuren van de opstallen.

Jaarverslag 2016

Het jaarverslag bestaat uit twee delen

Deel 1: Verslag van het bestuur, waarin wordt beschreven welke activiteiten, projecten en beheer- en onderhoudswerkzaamheden in 2016 hebben plaats gevonden.

Deel 2 is het Financieel Jaarverslag opgesteld door Bunnig Partners.

Deel 1.: Verslag van het Bestuur

Het bestuur voert zijn taken uit in overeenstemming met de stichtingsstatuten en het bestuursreglement, dat is ontleend aan huidige governance codes, waaronder de Governance Code Cultuur.

Het bestuur van de stichting heeft in de loop van het verslagjaar in het souterrain van het Kasteel een eigen bestuursruimte, genaamd de “Marezaal”, in gebruik genomen.

In het verslagjaar heeft een groot aantal activiteiten plaats gevonden. De belangrijkste daarvan zijn de volgende.

Bijzondere gebeurtenissen en publiciteitsmomenten in het verslagjaar

12 maart: NL doet. Extra inzet bosonderhoud met Lions en Rotary Leiden en Oegstgeest

8 april: Opening Drakenzaal

Na lang onderzoek en een uitgebreide voorbereiding is in januari 2015 gestart met de restauratie van de Drakenzaal. Het interieur, dat stamt uit de 19e eeuw, is ingrijpend onder handen genomen. Het fraaie plafond, dat schuil ging onder dikke lagen witkalk, is schoon gemaakt ende stucornamenten zijn gerepareerd, waarna het in de oorspronkelijke kleuren is beschilderd. De wandbespanning en het houtsnijwerk zijn hersteld en waar nodig vervangen. De eerder gerestaureerde “witjes” (grisailles van Jacob de Wit) zijn terug gebracht. Ook kon de schouwpartij met klok en sfinxen in oude luister worden hersteld, toen Annelies Wolkers het “Tillenbeest” terug gaf, een van de sfinxen die door haar broer, Jan Wolkers, in 1944 uit de zaal werden ontvreemd. De andere sfinx, die nooit werd terug gevonden, is nagemaakt.

Op 8 april is de Drakenzaal tijdens een feestelijke bijeenkomst geopend, waarbij de openingshandeling werd verricht door Drs. J. Smit, Commissaris van de Koning Zuid-Holland.

15 mei: Lentefestival met uitreiking van de cultuurprijs Oegstgeest, georganiseerd door het Cultuurfonds Oegstgeest. Het thema was dit jaar Muziek en Poëzie. Een festival voor jong en oud, waar dit keer ook de cultuurprijs Oegstgeest is uitgereikt.

16 mei: "Dag van het Kasteel". Voor de 2e maal op Tweede Pinksterdag georganiseerd door Erfgoedhuis Zuid-Holland, namens de deelnemers aan de erfgoedtafel Landgoerenzone deze dag, met ondersteuning van de provincie, Fonds 1818, Prins Bernhard Cultuurfonds en de inzet van vele vrijwilligers. Achttien landgoederen, gelegen tussen Den Haag en Lisse namen er aan deel. Op Oud-Poelgeest waren rondleidingen, maar ook diverse activiteiten voor kinderen en een barbecue voor de gasten. Helaas was het niet zulk mooi weer.

23 mei: Draaidag filmopnamen "WO II verhalen op Buitenplaatsen en Landgoederen", een initiatief van Erfgoedhuis Zuid-Holland.

14 juni Ontvangst van een afvaardiging van het College van B&W Oegstgeest op Oud-Poelgeest

27 juni: Ontvangst en overleg van het bestuur met wethouder Den Boer (Gemeente Oegstgeest, Grondzaken)

29 juni: Ondertekening van het Convenant Kunst en Cultuurplatform. Met deze ondertekening is de basis gelegd voor de oprichting van het **Platform Kunst, Cultuur en Erfgoed** te Oegstgeest. St. Erfgoed Oud-Poelgeest is één van de 22 deelnemer. Het Platform heeft tot doel een ontmoetingsplaats te zijn voor mensen en organisaties die zich in Oegstgeest inzetten voor kunst, cultuur en erfgoed. Elkaar ontmoeten, leren kennen en komen tot samenwerking.

9 juli Rondleiding voor de Vrijwilligers Dorpscentrum, Oegstgeest

11 september: Open monumenten & OSGER Weekend in Oegstgeest: Het thema van het Open monumenten weekend was dit jaar "Iconen en symbolen". Op zondag 11 september waren Kasteel en Koetshuis geopend en werden er rondleidingen gegeven met bijzondere aandacht voor de iconische elementen van het erfgoed.

24 september: Afscheid Hennie Völker-Dieben: Na een bestuursperiode van ruim 11 jaren nam Hennie Völker-Dieben afscheid als voorzitter van de Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest. Dankzij haar grote inzet en meeslepend enthousiasme zijn in deze bestuursperiode vele herstelwerkzaamheden en prachtige restauraties in gang gezet en afgerond, met als hoogtepunt de Drakenzaal in 2015/16. Ook is een leger van vrijwilligers op de been gebracht, die werken aan onderhoud en herstel van het erfgoed, in het bijzonder aan de landschapstuin. Ter gelegenheid van dit afscheid vond op 24 september een klein symposium plaats, waar onder meer Carla Teune, oud hortulana van de Hortus, en Korneel Aschman, adviseur voor cultureel erfgoed en kenner van historische landgoederen, spraken. Als blijvend blijk van waardering en dank voor de grote inzet en verdienste van Hennie voor behoud en herstel van Oud-Poelgeest, heet de zaal waar het symposium plaats vond thans "Völker-Diebenzaal".

Restauratie, onderhoud en beheer

M.b.t. onderhoud en beheer van gebouwen en landgoed wordt onderscheid gemaakt tussen:

- **monumentaal onderhoud** dat, op basis van het Besluit Restauratie en Instandhouding Monumenten (BRIM), mede wordt gefinancierd door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE);
Er worden met BRIM-subsidie onderhoudsplannen met een looptijd van 6 jaren, uitgevoerd voor het Kasteel, voor het Koetshuis en voor het Landgoed.
- door Provincie Zuid Holland en Prins Bernhard Cultuurfonds (PBCF) **gesubsidieerde restauratie- en herstelprojecten**;
In het verslagjaar is in dit kader het project "Restauratie Drakenzaal" afgerond en zijn drie projecten in uitvoering genomen: "Restauratie Koetshuisdeuren", "Aanlegsteiger aan de Trekvaartroute" en "Historische visie landschapspark en herstel Spiegelvijver en Pinetum".
- **regulier, dagelijks en niet-monumentaal onderhoud en beheer.**
Dit onderhoud en beheer is ondergebracht in een gezamenlijk met de BV uit te voeren (meerjaren) onderhoudsprogramma. Naast dagelijks onderhoud (van kraanleertjes tot schoonhouden) worden in dit kader technische installaties (verwarming, beveiliging e.d.) onderhouden, is geschilderd en behangen en zijn diverse zalen op het Kasteel voorzien van nieuwe vloerbedekking en gordijnen. Ook zijn plannen voor een opknapbeurt van hotelkamers voorbereid, die in 2017 tot uitvoering gebracht zullen worden.

Vrijwilligers

Ook in 2016 was de inzet van vrijwilligers groot.

Twee klus-vrijwilligers voerden diverse reparaties uit in en om de gebouwen en in het voorjaar kwamen de laatste twee, door hen gerestaureerde houten plantenkuipen gereed die de oprijlaan sieren.

De bosgroep, onder leiding van Floor Duiker, kwam 24 maal bijeen voor het bosonderhoud. Verwijderen van zwerfvuil is met name in de zomermaanden een taak. Maar bovenal is gewerkt aan het verwijderen van ongewenste begroeiing (w.o. bramen, hulst en brandnetels) en bladafval. Ook snoeien van heesters en struiken, in stand houden en bijwerken van paden, planten van bollen en inzaaien van gras behoren tot de werkzaamheden. Om de juiste aanpak onder de knie te krijgen en meer te leren over de achtergronden volgden vele vrijwilligers een of meerdere "cursussen" die werden gegeven door Floor Duiker in de Boerhaavezaal in het Koetshuis.

De beide voorzitters begonnen in november met het opruimen van de zolder van het Kasteel. Een klus die ook in 2017 nog enige tijd in beslag zal nemen. Vooralsnog zijn hierbij "archiefbescheiden" boven water gekomen m.b.t. het in de 50-er en 60-er jaren op het kasteel gevestigde Vormingscentrum. In overleg met Carla de Glopper, de gemeentearchivaris van Oegsgeest, zal hiervoor, en voor wat verder nog ontdekt zal worden, een goed onderkomen worden gezocht.

Externe contacten en activiteiten

- Landgoed Oud-Poelgeest participeerde ook in 2016 in het project "Landgoed paspoort" voor basisschool leerlingen in de provincie Zuid Holland.
- Door de voorzitter (zowel tot 1 september als vanaf 1 september) is namens Oud-Poelgeest actief deelgenomen aan:
  - o meerdere bijeenkomsten van de Erfgoedlijn "Landgoederen zone" en de Erfgoedlijn "Trekvaarten" van de provincie Zuid-Holland;
  - o meerdere bijeenkomsten van de commissie "Gezamenlijke Communicatie Erfgoedlijn Landgoederen zone"; een onderdeel daarvan was de Werkgroep Communicatie Landgoederen Hollands Buiten, welke haar rapport "Hollands Buiten" presenteerde op 29 juni;
- Door de voorzitter (tot 1 september) is namens Oud-Poelgeest actief deelgenomen aan:
  - o "Begeleidingsgroep Ruimtelijk Beeld Landgoederen zone" van de provincie Zuid-Holland;
  - o meerdere bijeenkomsten van de "Klankbordgroep Kwaliteitsimpuls Zocher parken" in provincie Zuid-Holland;
  - o meerdere bijeenkomsten van de "Vriendenraad van de landelijke St. Kastelen, Buitenplaatsen en Landgoederen (sKBL)";
- Door de voorzitter (vanaf 1 september) is namens Oud-Poelgeest actief deelgenomen aan:
  - o de Oprichting en meerdere bijeenkomsten van het Platform voor Kunst, Cultuur en Erfgoed van de gemeente Oegstgeest
  - o Erfgoeddag te Delft, georganiseerd door Erfgoedhuis Zuid Holland, op 6 oktober
- Op het landgoed vonden, onder leiding van gidsen van IVN plaats:
  - o speciale Stinzenplanten wandelingen in het voorjaar
  - o speciale Stinzenplanten excursies in februari
  - o "bessen en paddenstoelen" excursies in oktober en in november
- Wekelijks komen schoolklassen uit Oegstgeest op het Landgoed. Alle leerlingen uit Oegstgeest bezoeken het landgoed twee keer tijdens de basisschoolperiode.
- Op woensdagmiddagen in de schoolperiode komen kinderen van 7-10 jaar in het kader van de natuurclub van het Milieu Educatie Centrum (MEC) op het Landgoed.
- Jaarlijks wordt gastvrijheid verleend aan het uitje voor senioren en het Benefiet Wijnfestijn, beide georganiseerd door Lions Club Oegstgeest Warmond
- Aan de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland, afdeling Oegstgeest en omstreken, werd ook in 2016 weer gastvrijheid verleend op een plek op het landgoed waar bijenkasten gehouden worden.

Bestuurssamenstelling

Het bestuur van de Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest bestaat in 2016 uit:

Oegstgeest, 12 juni 2017

Prof. dr. H.J.M. (Hennie) Völker-Dieben, voorzitter (tot 1 september)

Ir. A.E. (Annelies) Koningsveld-den Ouden, voorzitter (vanaf 1 september)

Mr. D. (Dennis) Horeman, secretaris

Mr. J.A. (Jerôme) van Zuijlen, penningmeester

P.A. (Anne) de Jong, lid (onderhoud en beheer opstallen)

J. (Jeroen) Schuit, lid (onderhoud en beheer landgoed)

1 JAARREKENING 2016
VAN
STICHTING ERFGOED OUD-POELGEEST

1.1 B A L A N S per 31 december 2016

A C T I E F		31-12-2016	31-12-2015
		€	€
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1.5.1	428.640	540.310
Vordering op Kasteel Oud-Poelgeest B.V.	1.5.2	<u>150.000</u>	<u>270.000</u>
		578.640	810.310
Vlottende activa			
Belastingen en premies	1.5.3	1.431	0
Overige vorderingen en overlopende activa	1.5.4	5.539	4.489
Liquide middelen	1.5.5	<u>785.620</u>	<u>556.952</u>
		792.590	561.441
Totaal der activa		<u>1.371.230</u>	<u>1.371.751</u>

van Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest

PASSIEF		31-12-2016	31-12-2015
		€	€
Eigen vermogen	1.5.6	330.200	356.495
Vorzieningen	1.5.7	92.436	44.058
Langlopende schulden	1.5.8	787.952	836.525
Kortlopende schulden en overlopende Passiva	1.5.9	160.642	134.673
Totaal der passiva		<u>1.371.230</u>	<u>1.371.751</u>

1.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

		2016	2015
		€	€
BATEN	1.6.1		
Opbrengsten verhuur congreshotel		365.400	363.240
Opbrengsten verhuur woning		6.263	7.740
Opbrengsten curator		0	18.746
Dontaties/Overige opbrengsten		18.206	1.000
Som der baten		<u>389.869</u>	<u>390.726</u>
LASTEN			
Restauratie en onderhoud	1.6.2	195.055	197.087
Afschrijving op materiële vaste activa	1.6.3	115.091	114.989
Financiële lasten	1.6.4	26.487	25.411
Overige lasten	1.6.5	79.531	85.595
Som der lasten		<u>416.164</u>	<u>423.082</u>
Resultaat		<u>-26.295</u>	<u>-32.356</u>

1.3 KASTROOMOVERZICHT

Enig nader inzicht in de liquiditeit wordt gegeven door onderstaande cijferopstelling.

	2016	2015
Liquide middelen per 31 december	785.620	556.952
Liquide middelen per 1 januari	<u>556.952</u>	<u>270.858</u>
Toename(+)/afname(-) liquide middelen	<u>228.668</u>	<u>286.094</u>

De liquide middelen zijn toegenomen met 286.094. De verklaring voor deze toename vindt u geanalyseerd in onderstaand kasstroomoverzicht, samengesteld volgens de indirecte methode.

KASTROOMOVERZICHT		2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat		-26.295	- 32.355
Bij: financiële baten en lasten		26.487	25.411
afschrijvingen		<u>115.091</u>	<u>114.989</u>
Cash flow		115.283	108.045
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Overige vorderingen	-2.481	109.511	
Voorzieningen	48.378	44.058	
Kortlopende schulden	<u>25.969</u>	<u>37.725</u>	
Mutatie werkkapitaal		<u>71.866</u>	<u>191.294</u>
		187.149	299.339
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings	-3.421	0	
Desinvesteringen	<u>0</u>	<u>0</u>	
		<u>-3.421</u>	<u>0</u>
		183.728	299.339
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Leningen u/g Kasteel Oud.Poelgeest	120.000	60.000	
Aflossingen/ opnamen leningen o/g	-48.573	-47.834	
Financiële baten en lasten	<u>-26.487</u>	- <u>25.411</u>	
		<u>44.940</u>	- <u>13.245</u>
Toe-/ afname liquide middelen		<u>228.668</u>	<u>286.094</u>

De positieve bedragen in het kasstroomoverzicht doen de liquiditeit toenemen (herkomst der middelen). De negatieve bedragen leggen beslag op de liquiditeit (besteding der middelen).

1.4 GRONDSLAGEN VAN FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Statutaire naam: Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest

Vestigingsplaats: Oegstgeest

Algemene grondbeginselen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving "C1 Kleine Organisaties-Zonder-Winststreven".

De jaarrekening is gepresenteerd in euro's. De waarderingen van activa en passiva en de bepaling van baten en lasten vinden plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien en voor zover zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De afschrijvingen op vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingswaarde. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Materiële vaste activa

Investeringsactiva zijn gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, verminderd met de afschrijvingen, berekend op basis van de geschatte levensduur. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de historische aanschaffingswaarde. Gebouwen en verbouwingen worden afgeschreven tegen percentage 3%, 10% of 20%, investeringen in de inrichting en inventaris worden afgeschreven tegen 10% of 12,5%.

Met ingang van 1 januari 2010 worden de kosten van restauratie direct ten laste van het jaarresultaat geboekt.

Financiële vaste activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Vorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Schulden en overlopende passiva

De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. Zij worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Subsidies

Subsidies worden als bate in de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De bate worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

1.5.1. Materiële vaste activa

	2016 €	2015 €
Boekwaarde per 1 januari	540.310	655.299
Investerings	3.421	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	-115.091	-114.989
Boekwaarde per 31 december	<u>428.640</u>	<u>540.310</u>

	<u>Hotel</u>	<u>Koetshuis</u>	<u>Landgoed</u>	<u>Totaal</u>
Aanschaffingsprijs	2.072.569	470.894	151.475	2.694.938
Cumulatieve Afschrijvingen	<u>-1.696.609</u>	<u>-324.774</u>	<u>-133.245</u>	<u>-2.154.628</u>
Boekwaarde per 1 januari	<u>375.960</u>	<u>146.120</u>	<u>18.239</u>	<u>540.310</u>
Investerings	0	2.285	1.136	3.421
Afschrijvingen	- 81.540	- 33.515	-36	-115.091
Desinvesteringen	0	0	0	0
Afschrijvingen desinvesteringen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Saldo mutaties	<u>- 81.540</u>	<u>- 31.230</u>	<u>1.100</u>	<u>-111.670</u>
Aanschafwaarde	2.072.569	473.179	152.611	2.698.359
Afschrijvingen	<u>-1.778.149</u>	<u>-358.289</u>	<u>-133.281</u>	<u>-2.269.719</u>
Boekwaarde per 31 december	<u>294.420</u>	<u>114.890</u>	<u>19.330</u>	<u>428.640</u>

Gebouwen en verbouwingen worden afgeschreven tegen percentages 3%, 10% of 20%.
Investerings in de inrichting en inventaris worden afgeschreven tegen 10% of 12,5%.

1.5.2. Financiële vaste activa

	2016	2015
	€	€
Lening u/g Kasteel Oud-Poelgeest B.V.	270.000	330.000
Opname lening u/g	0	0
Aflossing lening u/g	120.000	60.000
Kasteel Oud-Poelgeest B.V.	<u>150.000</u>	<u>270.000</u>

Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest heeft aan Kasteel Oud-Poelgeest B.V. een geldlening verstrekt waarvan de hoofdsom € 400.000 bedraagt. Ultimo 2016 was de stand van de lening nog € 150.000. De lening had een oorspronkelijke looptijd tot en met 31 augustus 2017 en heeft nu een looptijd tot en met 31 maart 2018 en de aflossing bedraagt € 10.000 per maand met ingang van 30 juni 2015.

Tot zekerheid voor de lening is een pandrecht verleend op de inventaris, overige bedrijfsmiddelen en voorraden, dat is geregistreerd bij de belastingdienst op 22 november 2013 onder nummer 040112, inboeknummer 3007883.

1.5.3. Belastingen en premies

Omzetbelasting	<u>1.431</u>	<u>0</u>
----------------	--------------	----------

1.5.4. Overige vorderingen en overlopende activa

	2016	2015
	€	€
Nog te ontvangen rente	4.583	2.675
Vooruitbetaalde kosten	956	1.814
	<u>5.539</u>	<u>4.489</u>

Ultimo 2016 zijn er geen te vorderen subsidiebedragen opgenomen onder de overige vorderingen en vooruitbetaalde kosten op basis van het voorzichtigheidsbeginsel.

1.5.5. Liquide middelen

ABN Amro, deposito	702.634	489.959
ABN Amro, rekening courant	82.986	66.993
	<u>785.620</u>	<u>556.952</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

1.5.6. Eigen vermogen

	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	356.495	388.850
Resultaat over het boekjaar	-26.295	-32.355
Stand per 31 december	<u>330.200</u>	<u>356.495</u>

Het eigenvermogen van de stichting is volledig vrij besteedbaar en er is geen sprake van een bestemmingsreserve ultimo 2016.

1.5.7. Voorzieningen

Overige voorzieningen

	2016	2015
	€	€
Voorziening (meerjaren) onderhoudsprogramma	58.980	0
Overige voorzieningen	<u>33.456</u>	<u>44.058</u>
	<u>92.436</u>	<u>44.058</u>

Onder de overige voorzieningen zijn een tweetal posten verantwoord waarvan het nog onzeker is of dit zal leiden tot een uitstroom van middelen voor Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest.

Verloopoverzicht voorziening (meerjaren) onderhoudsprogramma

	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	-	-
Dotatie verslagjaar	120.000	-
Onttrekking verslagjaar	<u>-61.020</u>	-
Stand per 31 december	<u>58.980</u>	-

Op basis van het meerjaren onderhoudsprogramma is door Stichting erfgoed Oud-Poelgeest een voorziening gevormd voor niet monumentaal onderhoud aan het hotel, het kasteel en de Orangerie. De jaarlijkse dotatie aan deze voorziening betreft een bedrag van € 120.000.

1.5.8. Langlopende schulden

	2016	2015
	€	€
BNG Bank 2013	548.173	562.162
BNG Bank 2014	238.000	272.000
Nationaal Restauratiefonds 1991	1.779	2.363
Stand per 31 december	<u>787.952</u>	<u>836.525</u>

De lening Rabobank 1999 is geheel afgelost in het boekjaar 2014. Om deze aflossing te financieren, is een lening bij de BNG Bank afgesloten. De lening BNG 2014 bij de BNG Bank betreft een lening met een looptijd van 10 jaar. De rente bedraagt 2,9%. De jaarlijkse aflossing betreft € 34.000, de eerste aflossing vervalt op 28 februari 2015.

De lening BNG 2013 bij de BNG Bank betreft een annuïteitenlening met een looptijd van 25 jaar. De rente bedraagt 5,36%. De eerste annuïteit is vervallen op 1 november 2014 en bedraagt € 44.120.

De Gemeente Oegstgeest heeft zich garant gesteld voor de uitstaande geldleningen die zijn verstrekt door de BNG Bank.

De lening Nationaal Restauratie Fonds 1991 heeft een looptijd van 30 jaar en een rentepercentage van 5% (vast tot het einde van de looptijd). De verplichte aflossing in het boekjaar bedraagt circa € 500.

Verloopoverzicht BNG Bank 2013	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	575.439	588.040
Opname lening		
Aflossingen huidig boekjaar	<u>-13.277</u>	<u>-12.601</u>
Stand per 31 december	562.162	575.439
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-13.989	-13.277
Langlopende deel lening per 31 december	<u>548.173</u>	<u>562.162</u>

Van bovenstaande lening heeft een bedrag van € 484.308 een looptijd langer dan vijf jaar.

Verloopoverzicht BNG Bank 2014	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	306.000	340.000
Opname lening	0	0
Aflossingen huidig boekjaar	<u>34.000</u>	<u>34.000</u>
Stand per 31 december	272.000	306.000
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-34.000	-34.000
Langlopende deel lening per 31 december	<u>238.000</u>	<u>272.000</u>

Van bovenstaande lening heeft een bedrag van € 102.000 een looptijd langer dan vijf jaar.

1.5.9. Kortlopende schulden en overlopende passiva

	2016	2015
	€	€
Aflossingsverplichtingen leningen BNG	47.989	47.277
Crediteuren	18.907	44.377
Omzetbelasting	0	10.918
Accountantskosten	5.500	5.500
Te betalen rente en bankkosten	11.679	12.601
Vooruit ontvangen subsidie	69.667	14.000
Vooruit ontvangen donaties	6.300	0
Overige kosten	600	0
	<u>160.642</u>	<u>134.673</u>

1.5.10. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest heeft het landgoed Oud-Poelgeest met opstallen tot 31 december 2037 in erfpacht, met een optie voor 50 jaar tot 2087. De jaarlijkse vergoeding bedraagt gedurende de hele looptijd € 13.613.

Bij beëindiging van deze overeenkomst ontvangt de Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest een vergoeding van de grondeigenaar ter grootte van de waardevermeerdering van het in erfpacht uitgegeven onroerend goed ten gevolgen van door de stichting met voorafgaande schriftelijke toestemming van de grondeigenaar gedane investeringen, anders dan de restauratie van opstallen en achterstallig onderhoud.

Tevens is bepaald dat het bedrag van deze waardevermeerderingen door de partijen in onderling overleg zal worden bepaald.

De stichting heeft met ingang van 2 november 2013 een huurovereenkomst afgesloten met Kasteel Oud-Poelgeest B.V. ten behoeve van de exploitatie van het landgoed en de opstallen. De overeenkomst is aangegaan voor bepaalde tijd, te weten tot en met 31 december 2037. De huurprijs bedroeg € 30.450 per maand in 2016 (2017: € 30.450).

In 2009 is door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed bij voorlopige beschikking een subsidie toegekend van 60% van de begrote kosten voor uit te voeren restauraties. Deze subsidie bedraagt maximaal € 478.037 (exclusief BTW) en heeft een looptijd van 6 jaar.

Ultimo 2016 heeft de Stichting voor de betreffende restauraties een bedrag van € 796.729 uitgegeven, waarop een bedrag van € 471.327 aan subsidie is gedeclareerd en als voorschot op de definitieve afrekening ontvangen. Het ultimo 2016 nog resterende bedrag van de toegewezen subsidie bedraagt € 6.710. Dit bedrag aan subsidie zal per 28-04-2017 worden overgemaakt aan Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest.

In de Staat van Baten en Lasten zijn de totale kosten van het in 2016 uitgevoerde werk met betrekking tot de restauratie van het Park en de Drakenzaal opgenomen. Waarop het gedeclareerde en het nog te declareren bedrag aan subsidie in mindering is gebracht. De definitieve vaststelling van de subsidie zal plaatsvinden aan het eind van de geplande restauratie.

Subsidies worden als bate in de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De bate worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

1.6 TOELICHTING DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2016 €	2015 €
1.6.1 Opbrengsten congreshotel		
Huur in rekening gebracht aan het congreshotel	365.400	363.240
Huur in rekening gebracht voor de woning	6.263	7.740
Donaties/Overige opbrengsten	18.206	1.000
Opbrengsten Curator	<u>0</u>	<u>18.746</u>
	<u>389.869</u>	<u>385.181</u>

Het bedrag in rekening gebracht aan huur is in 2016 lager dan in 2015 omdat tot medio 2015 de huur en energiekosten gekoppeld in rekening werden gebracht. Vanaf medio 2015 worden huur en energie separaat in rekening gebracht: de huur wordt betaald aan de Stichting Erfgoed en de energiekosten worden direct verrekend met de B.V.

1.6.2 Restauratie en onderhoud

Restauratiekosten Boogbrug	0	-7.590
Restauratiekosten Drakenzaal	71.288	75.803
Restauratiekosten Witjes	0	15.107
Dotatie voorziening (meerjaren) onderhoudsprogramma	120.000	0
Onderhoud landgoed (Groene Brim 2015-2021)	1.975	18.724
Overige onderhoudskosten en restauratie kasteel	1.829	80.431
Energiekosten	-153	1.884
Overige onderhoudskosten	<u>116</u>	<u>12.728</u>
	<u>195.055</u>	<u>197.087</u>

In het verslagjaar 2016 is voor een bedrag van € 120.000 een voorziening voor het niet monumentale onderhoud gevormd op basis van een (meerjaren) onderhoudsprogramma. De overige niet monumentale onderhoudskosten en restauratiekosten van het hotel, het kasteel en de Orangerie zijn in 2016 ten laste van de voorziening verantwoord.

1.6.2.1 Restauratie boogbrug

Restauratiekosten boogbrug	0	0
Ontvangen subsidie boekjaar Provincie Zuid-Holland	<u>0</u>	<u>-7.590</u>
	<u>0</u>	<u>-7.590</u>

	2016	2015
	€	€
1.6.2.2 Restauratie Drakenzaal		
Restauratiekosten Drakenzaal	158.603	97.023
Ontvangen subsidie provincie Zuid-Holland	-28.000	0
Ontvangen subsidie Nationaal Restauratie Fonds	-58.815	-21.220
Overige subsidies	<u>- 500</u>	<u>0</u>
	<u>71.288</u>	<u>75.803</u>
1.6.2.3 Restauratie Witjes		
Restauratiekosten Witjes	<u>0</u>	<u>15.107</u>
1.6.2.4 Restauratie Koetshuisdeuren		
Restauratiekosten Koetshuisdeuren	13.408	0
Subsidie provincie Zuid-Holland	<u>-13.408</u>	<u>0</u>
	<u>0</u>	<u>0</u>
<p>Totaal toegezegde subsidie provincie Zuid-Holland ultimo 2016 ten behoeve van de restauratie van de koetshuisdeuren betreft € 58.572. Van dit bedrag heeft de stichting in 2016 reeds een bedrag ad. € 46.858, dit betreft 80% van het toegezegde bedrag, als voorschot ontvangen. Daarnaast heeft de stichting een subsidie ter grootte van € 20.000 toegezegd gekregen van het Prins Bernhard Cultuurfonds ten behoeve van de restauratie van de koetshuisdeuren.</p>		
1.6.2.5 Restauratie Spiegelvijver/Pinetum/Historische Visie		
Restauratiekosten Spiegelvijver/Pinetum/Historische visie	5.100	0
Subsidie provincie Zuid-Holland	<u>-5.100</u>	<u>0</u>
	<u>0</u>	<u>0</u>

Op grond van het Maatregelenpakket Erfgoedlijnen 2016 heeft de stichting van de provincie Zuid-Holland een bijdrage van € 20.000 voor dit project ontvangen. Daar ultimo 2016 nog niet alle onderhoud had plaatsgevonden, is een deel van het ontvangen bedrag opgenomen als vooruit ontvangen subsidie.

Daarnaast heeft de stichting ten behoeve van dit project een subsidie ter grootte van € 20.000 toegezegd gekregen van het Prins Bernhard Cultuurfonds.

1.6.2.6 (Meerjaren) Onderhoudsprogramma

Dotatie voorziening (meerjaren) onderhoudsprogramma	<u>120.000</u>	<u>0</u>
---	----------------	----------

In het verslagjaar 2016 is door het bestuur een dotatie toegezegd van € 120.000 op basis van het meerjaren onderhoudsprogramma voor het niet monumentaal onderhoud van het hotel, het kasteel en de Orangerie.

1.6.2.7 Onderhoud landgoed (Groene Brim 2015-2021)

Onderhoud landgoed/groen	10.737	27.486
Ontvangen subsidie Nationaal Restauratiefonds	<u>-8.762</u>	<u>-8.762</u>
	<u>1.975</u>	<u>18.724</u>

Vanuit het Nationaal Restauratiefonds wordt jaarlijks een subsidie ontvangen van € 8.762. De totale subsidie toezegging betreft een bedrag van € 58.414 dat over een periode van 6 jaar zal worden uitkeerd aan de stichting.

1.6.3 Afschrijving op materiële vaste activa

Hotel	81.540	81.522
Koetshuis	33.515	33.458
Landgoed	<u>36</u>	<u>0</u>
	<u>115.091</u>	<u>114.989</u>

1.6.4 Financiële baten en lasten

<u>Rentelasten</u>		
Rente leningen o/g BNG Bank	38.772	40.377
Rente lening NRF	118	145
Rente en bankkosten	<u>253</u>	<u>260</u>

Totaal financiële lasten	<u>39.143</u>	<u>40.782</u>
--------------------------	---------------	---------------

<u>Rentebaten</u>		
Rente leningen u/g Kasteel Oud-Poelgeest B.V.	8.599	12.696
Ontvangen bankrente	<u>4.057</u>	<u>2.675</u>

Totaal financiële baten	<u>12.656</u>	<u>15.371</u>
-------------------------	---------------	---------------

Totaal financiële baten en lasten	<u>26.487</u>	<u>25.411</u>
-----------------------------------	---------------	---------------

	2016	2015
	€	€
1.6.5 Overige kosten		
Verzekeringen	19.650	19.831
Belastingen en heffingen onroerend goed	17.639	33.560
Erfpacht	13.613	13.613
Vrijwilligersvergoedingen	3.000	3.350
Reclame en drukwerk	540	1.256
Representatiekosten	3.077	349
Diners en lunches	192	238
Kantoorkosten	616	1.631
Advieskosten	7.222	978
Administratiekosten	7.374	4.965
Accountants- en advieskosten	5.500	5.500
Overige kosten	<u>1.108</u>	<u>324</u>
	<u>79.531</u>	<u>85.595</u>

1.6.6 Aantal werknemers

Gemiddeld aantal personeelsleden	<u>0</u>	<u>0</u>
----------------------------------	----------	----------

De stichting heeft geen personeelsleden in dienst.

1.6.7. Overige toelichtingen

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt in vermindering gebracht op het eigen vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Tussen de balansdatum en het tijdstip van het opmaken van de balans hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zijn op dit verslag.

1.7 Ondertekening van de jaarrekening

Leiden, 12 juni 2017

Bestuur Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest

Ir. A.E. Koningsveld - den Ouden, voorzitter

Mr. J.A. van Zuylen, penningmeester

Mr. D. Horeman, secretaris

J. Schuit, bestuurslid

P.A. de Jong, bestuurslid

2. Overige gegevens

2.1 Vrijwillige controle jaarrekening

Stichting Erfgoed Oud-Poelgeest is vrijgesteld van de wettelijke verplichting tot het laten instellen van de in artikel 396.lid 1, BW 2 bedoelde accountantscontrole van de jaarrekening. Het stichtingsbestuur heeft echter besloten een vrijwillige accountantscontrole te laten uitvoeren op de jaarrekening 2016. De controleverklaring inzake de jaarrekening 2016 is opgenomen op de volgende pagina van dit rapport.